

Industry 4.0 in Noord Nederland

- Wat gebeurt er?
- Wat kan ik ermee?

Kenniscongres
27-3-2019

Assessment
HOW SMART IS YOUR FACTORY?

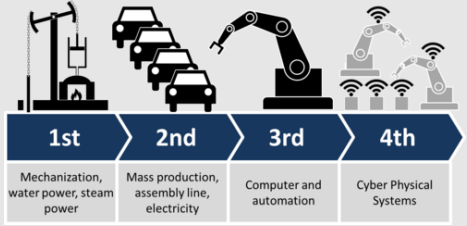
technologies
added

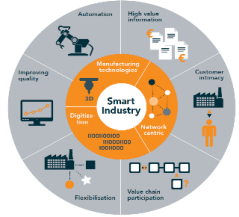
DIGITAL
INNOVATION HUB
Northern Netherlands

Heinrich
Wortche

Industrie 4.0

technology

added

Rob
Goossens

Hans Praat
Anno Cazemier

smart
industry

Assessment
HOW SMART IS YOUR FACTORY?

**DIGITAL
INNOVATION HUB**
Northern Netherlands

Jan Post

Industrie 4.0

Heinrich Joh. Wörtche

Chair Sensors & Smart Systems

Hanze University of Applied Sciences

share your talent.
move the world.

Industry 4.0

Contributions

Industry 4.0

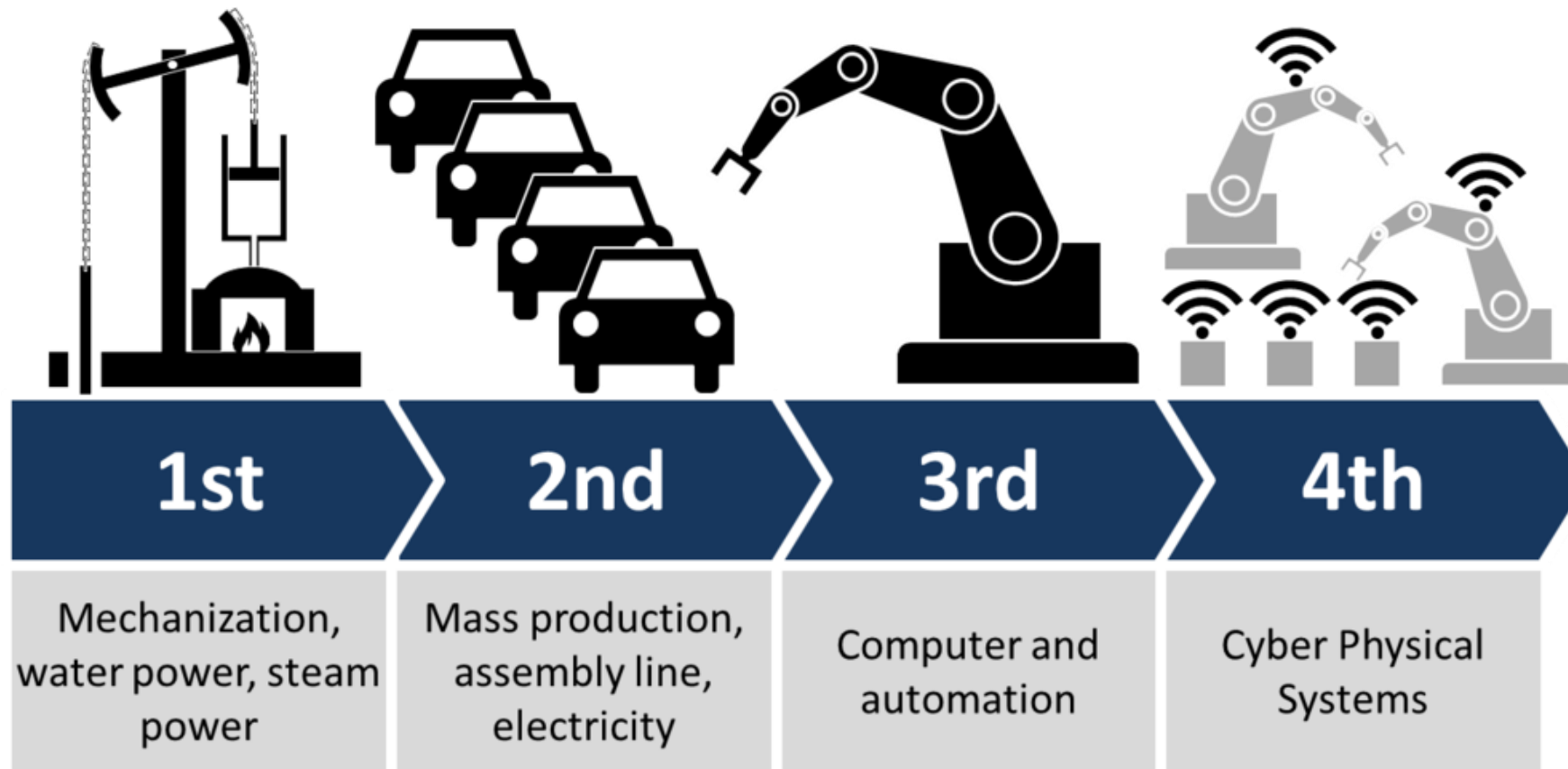
- **Introduction**
- **Adopting Industry 4.0 - The Process**
Dick de Vries
- **Internet of Things (IoT) – The Enabling Technology**
Peter Kamphuis
- **Sensors & Smart Systems – Connecting to Your Environment**
Heinrich Wörtche

Industry 4.0

Industrial Revolutions - The Impact of Digitization

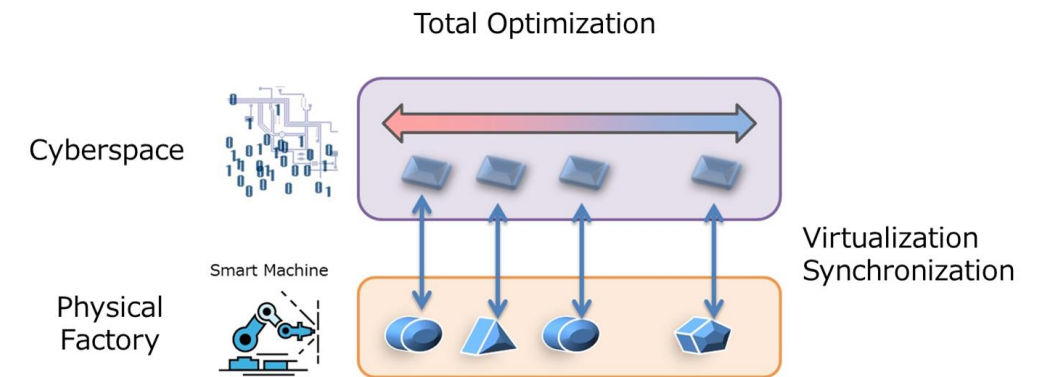
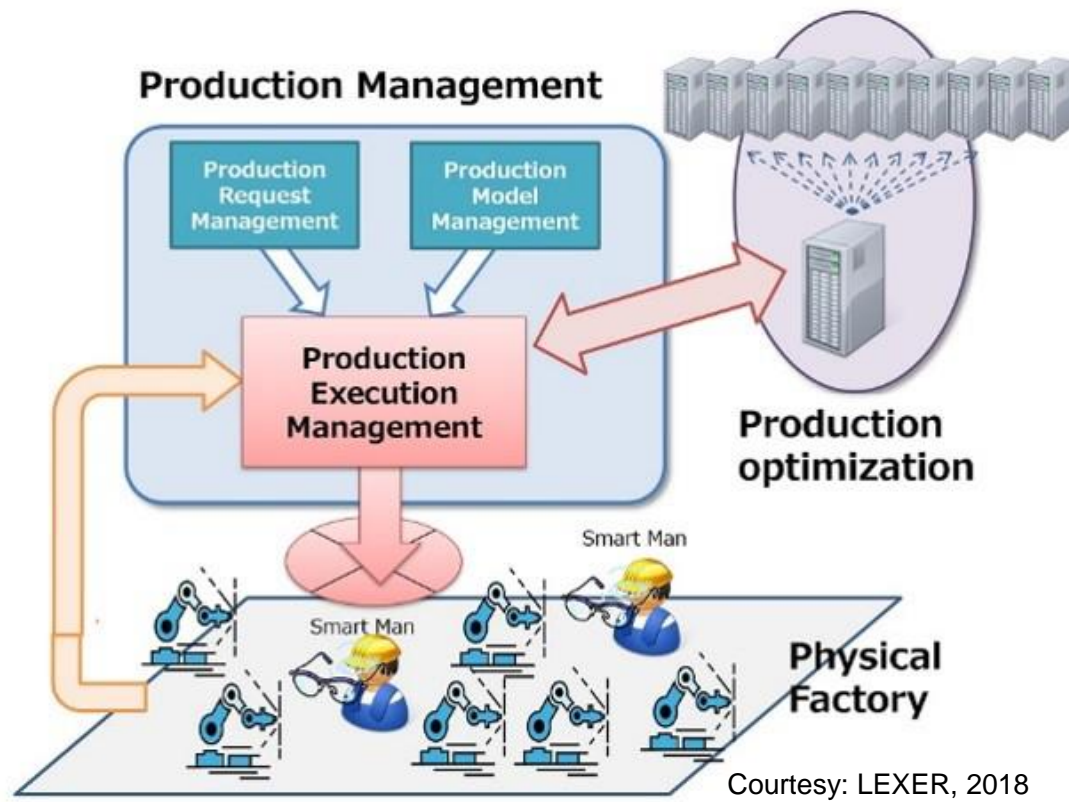

Courtesy: Wikipedia, Industry 4.0

Industry 4.0

Industrial Cyber Physical System

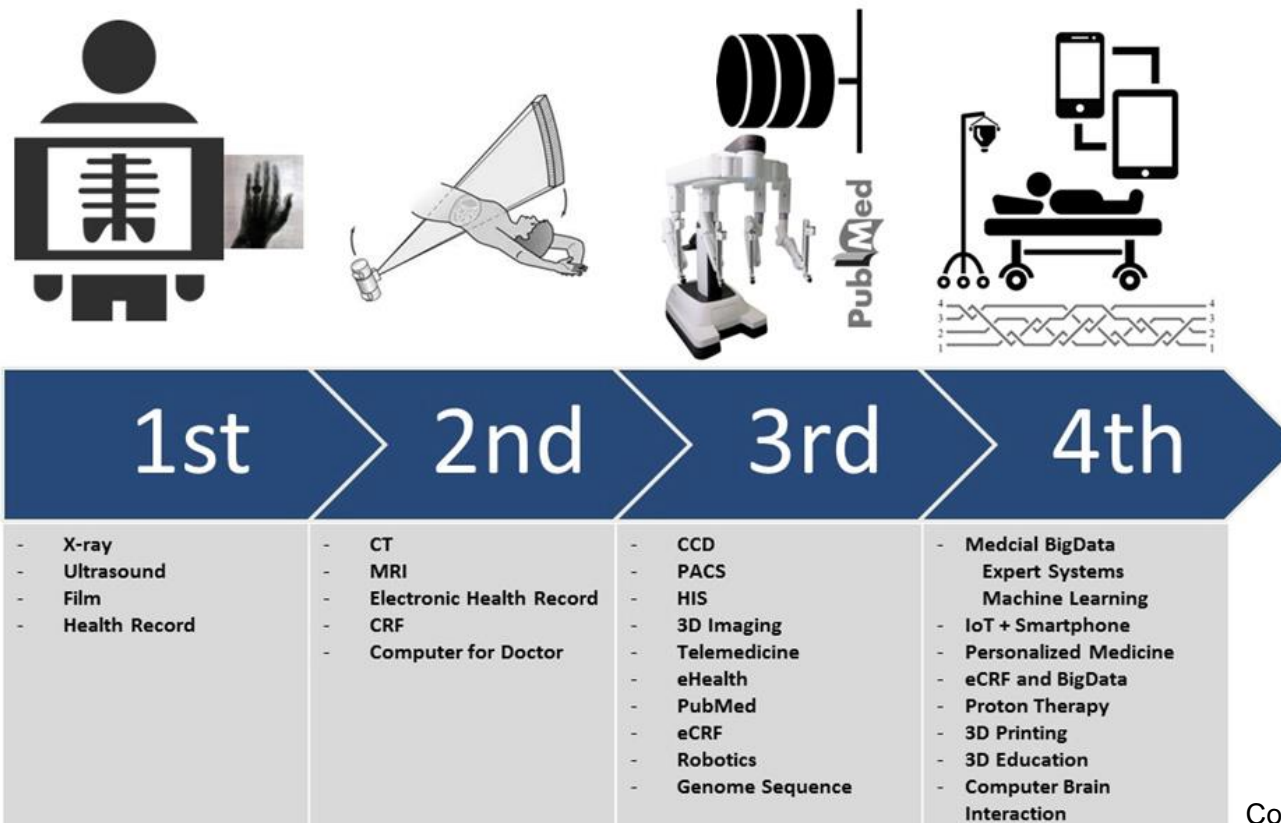

- Permanent optimization processing
- Physical factory and cyberspace linked by sensor layer

Healthcare 4.0

Healthcare Revolutions

4th Revolution

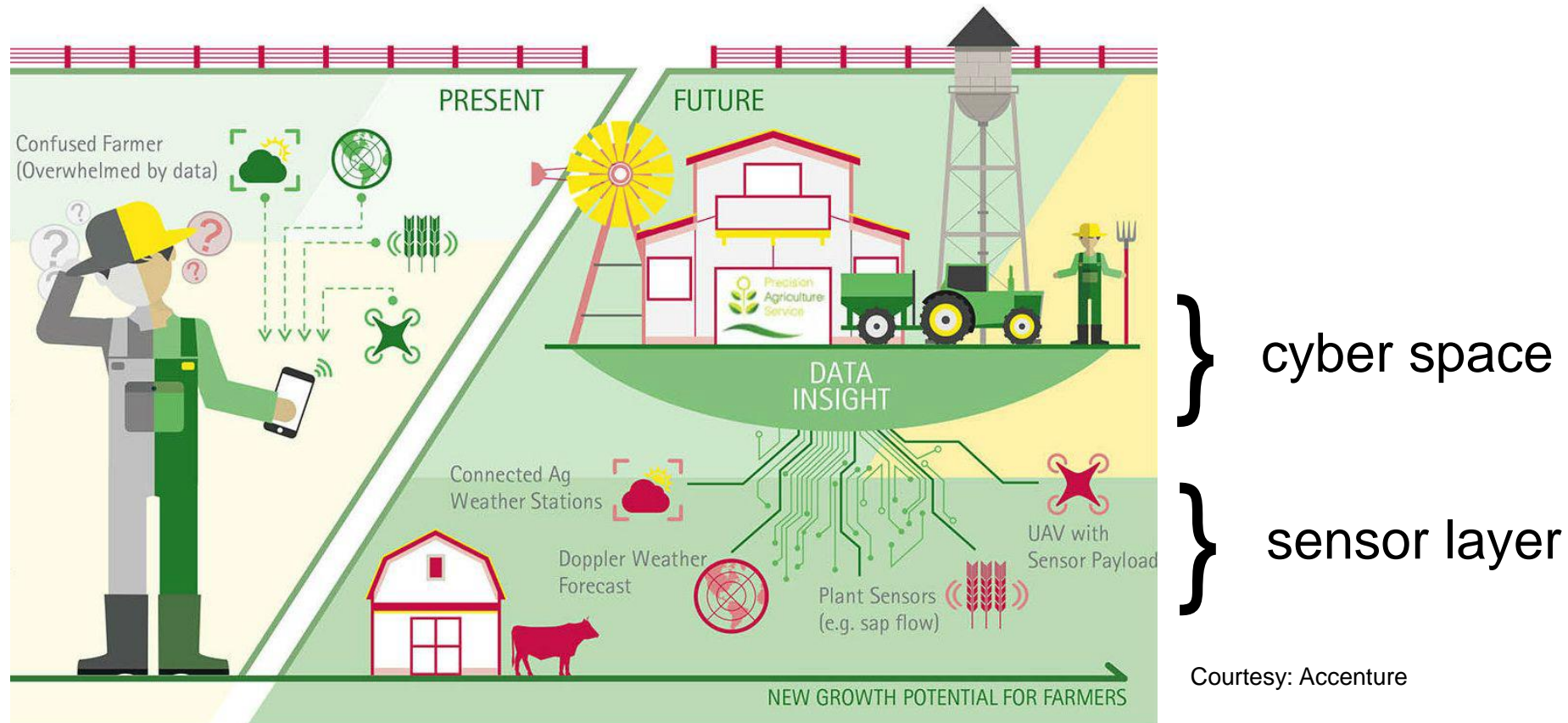
- Big data
  - Expert system
  - Machine learning
- IoT + Smartphone
- Personalized care
- ...

Courtesy: Labuda et al., J Bioanal Biomed 2017, 9.6

Agriculture 4.0

The Agricultural Cyber Physical System

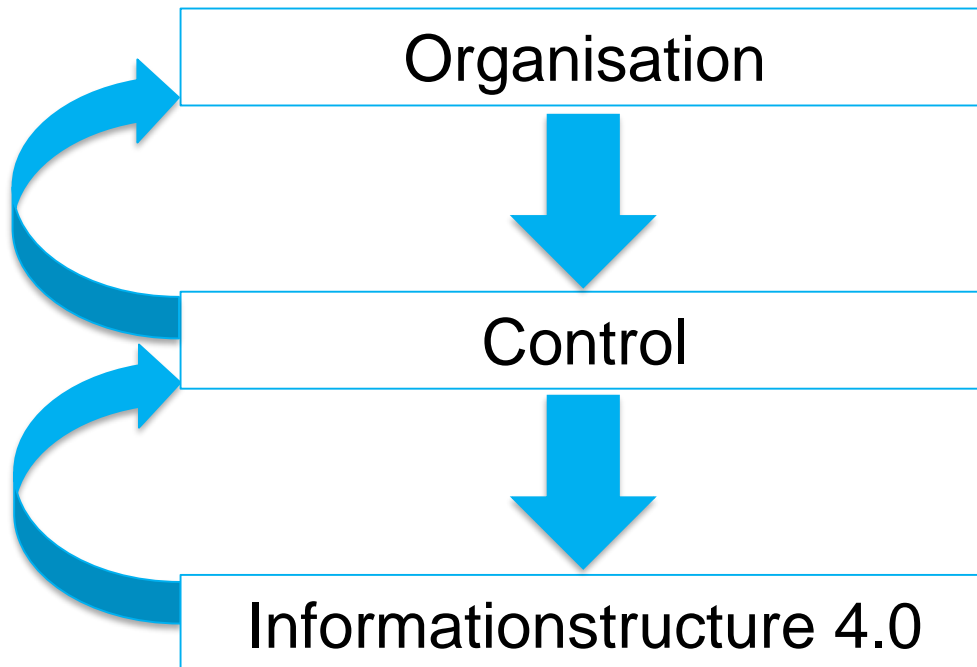

Courtesy: Accenture

Adopting Industry 4.0

The Process

Organisation structure (from functional to market oriented)

Control structure (change from knowledge to skills)

Information structure (infrastructure changes through Industry 4.0)

Definition IoT - Enabling Technology

The **Internet of Things (IoT)** is the network of (embedded) devices that contains electronics, sensors, actuators and software. These devices are connected, which allows these devices to interact over the internet, exchange data, monitored and controlled. The IoT architecture makes it possible to make the network scalable and secure.

Optimisation Processes

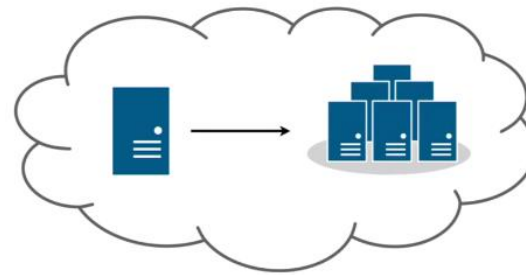

- Optimise → more data
- More data → more sensors
- More sensors → sensor networks
- Sensor networks → **IoT**

Internet of Things

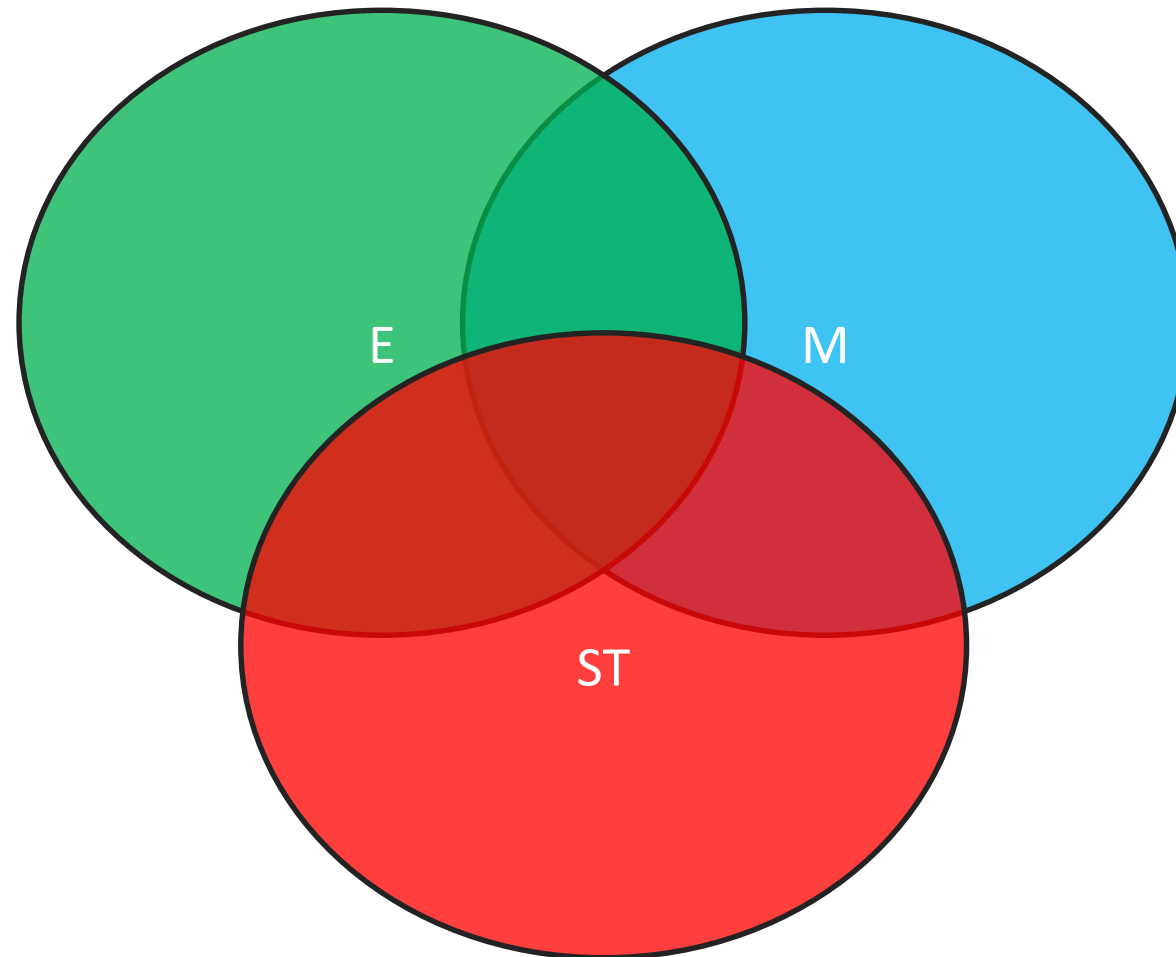
- Connectivity
- Scalability
- Security

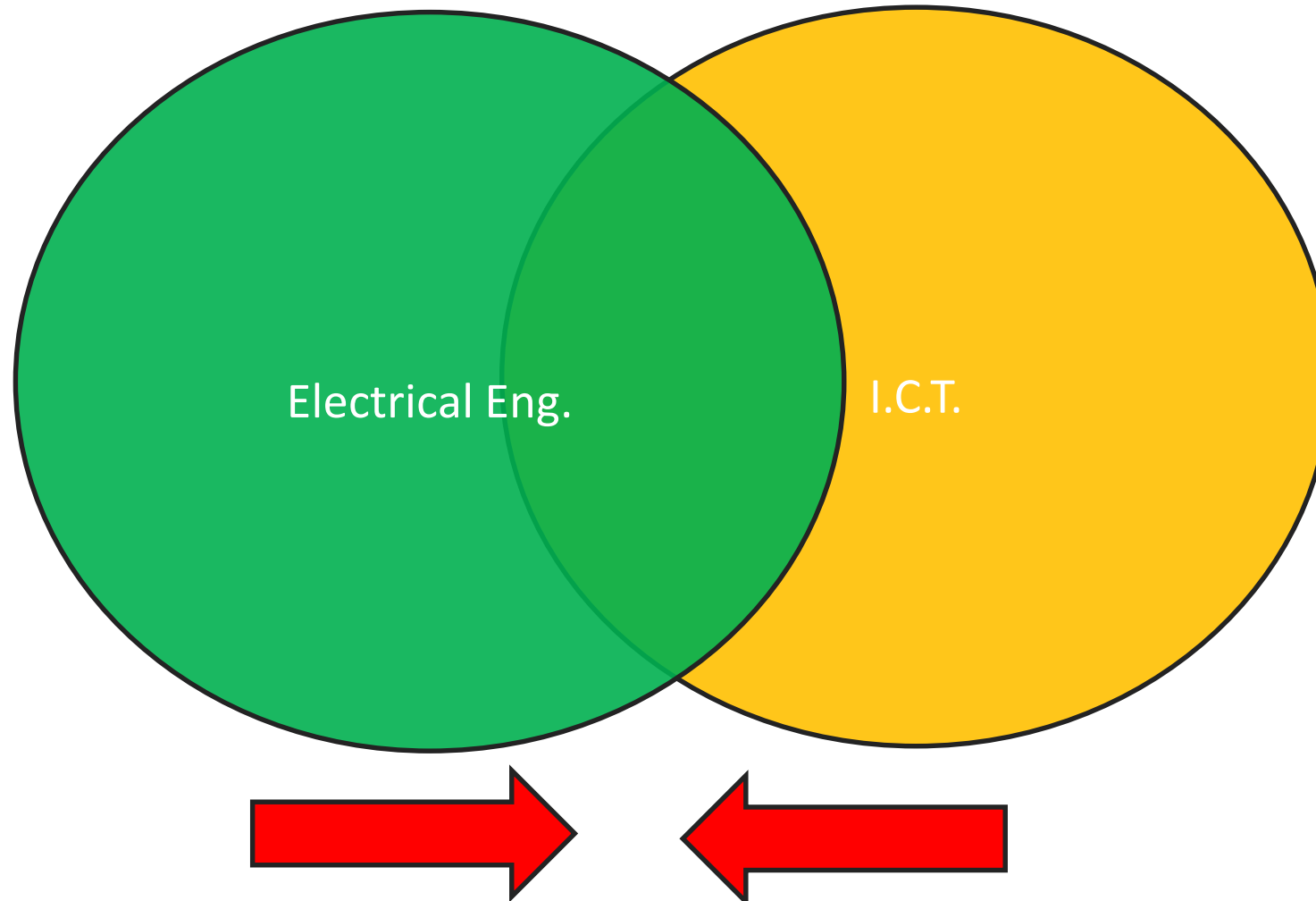

Integration Electrical Engineering

Electronics/Mechatronics/Sensor Technology

Electrical Engineering vs I.C.T.

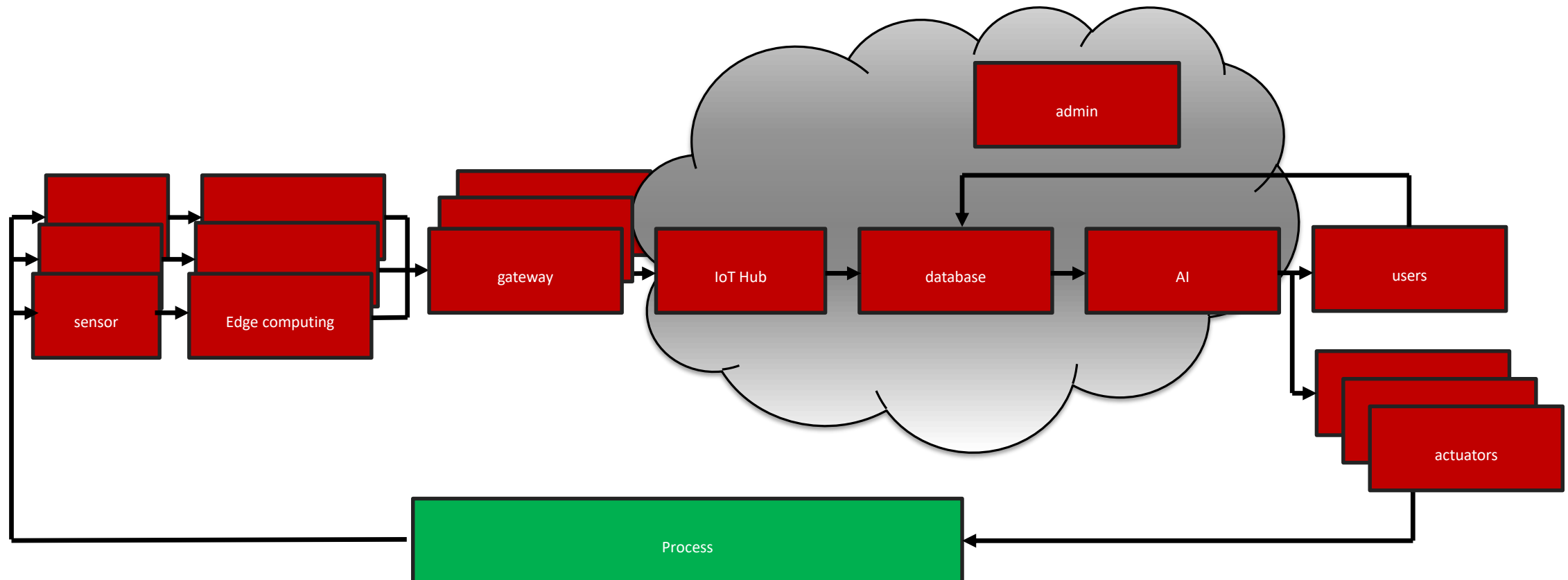
Industry 4.0 – Training Engineers @ Hanze

Minor IoT

Industry 4.0 – Training Engineers @ Hanze

Minor IoT – Structure

Industry 4.0 – Training Engineers @ Hanze

Minor IoT - Content

- Project (in company)
- Hardware (sensors, embedded devices)
- Software (Python and C, configurations)
- Connectivity (wired, wireless, hybrid)
- Data (streams)
- Artificial Intelligence
(machine learning / neural networks)

Sensors - Connection to Your Environment

Sensors in the IoT: Definition, Volume and Relevance

- The Internet of Things (IoT) is the network of physical objects that contain embedded technology to communicate and **sense** or interact with their internal states or the external environment.
- According to Cisco, **>500 billion** devices are expected to be connected to the Internet by 2030. Each device includes sensors that collect data, interact with the environment, and communicate over a network.
- The IoT is a **critical part of business strategies** going forward. Based on an IDC study of 2300 executives in 15 countries, 48 percent of those surveyed have already deployed IoT solutions, and 58 percent said that the IoT is strategic to their business strategy.

Smart Systems

Intelligence at the Edge of the IoT, Service Definition by Cisco

Services:

- Secure authentication and management of gateways
- **Application of intelligence at point of data generation to enable decisions at the edge**
- Automated connectivity, deployment, and management of sensors
- Streamlined extraction, processing, and delivery of data
- Cloud analytics, data visualization, and insights”

Key Feature:

- The 2nd service “Application of intelligence ...” is a novel feature and exceeds the original IoT definition by Gartner. **Local embedded intelligence marks the transition to emerging novel IoT applications generating smart systems.**

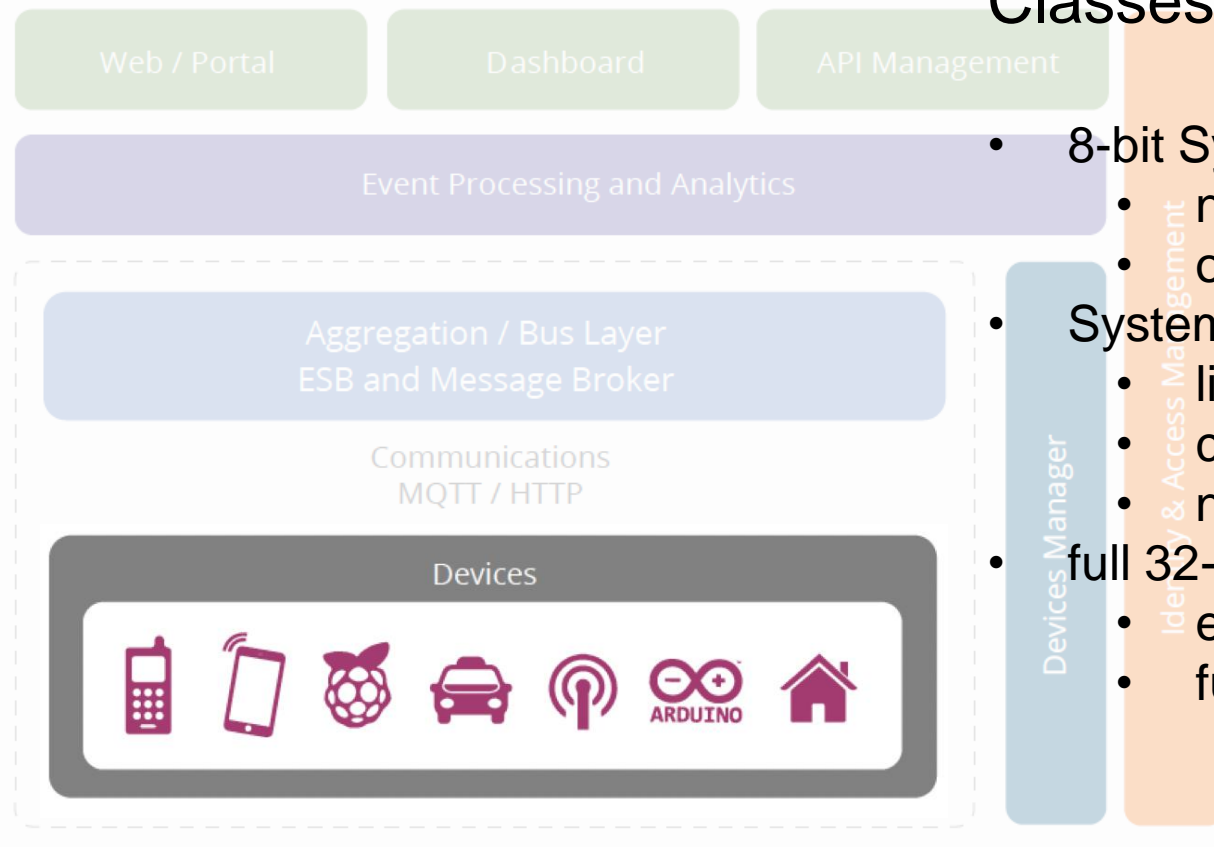
(Cisco: Digital Transformation (2018). Retrieved from Cisco Blog)

Devices – Smart Technology at the IoT Edge

Local Data Processing & Decision Making

Classes of IoT Devices (connecting to Sensors)

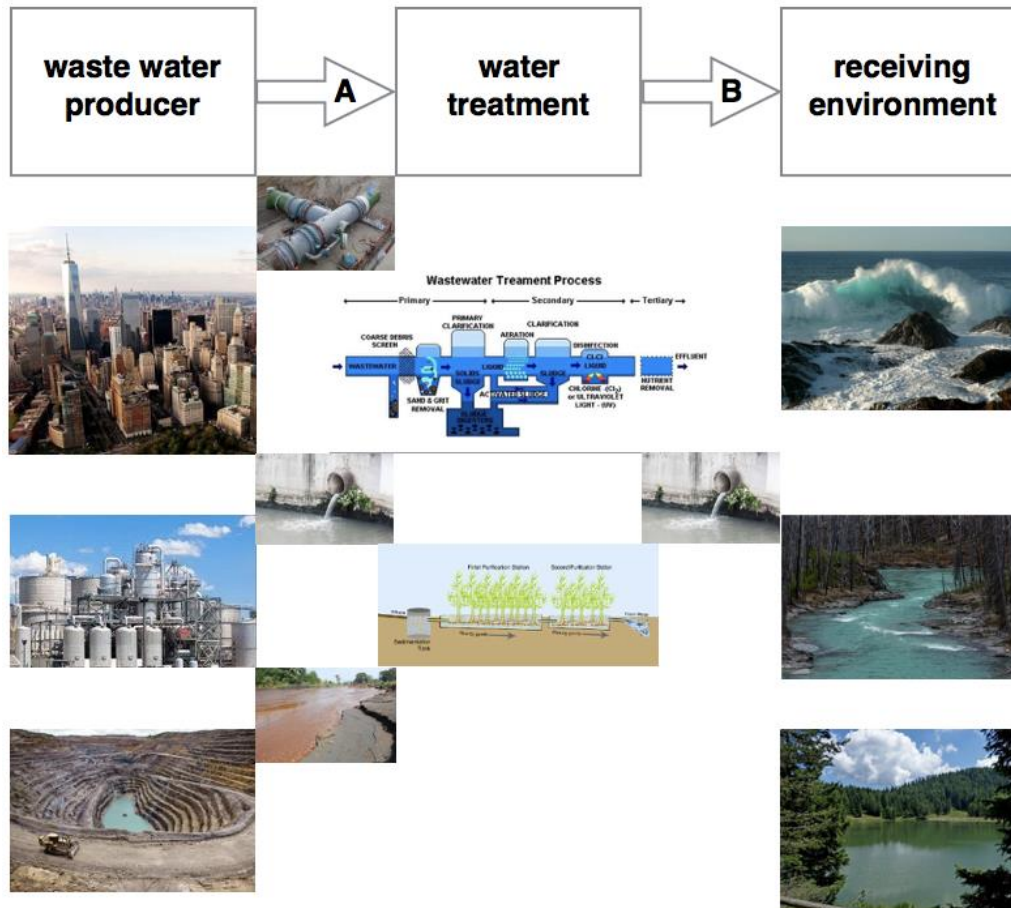
- 8-bit System-On-Chip (SOC) controllers
  - no control system
  - open source hardware platform 8-bit Arduino
- Systems commonly based on Atheros & ARM chips
  - limited 32-bit architecture
  - cut-down/embedded Linux platforms
  - not featuring OS at all: e.g. Arduino Zero/Yun
- full 32-/64-bit computing platforms
  - e.g. Raspberry Pi, BeagleBone
  - full Linux OS or other

Smart Device/System Engineering ...

... Understanding the Environment and the Processes

Industry 4.0

Challenges for new generation of Engineers – Smart Systems:

- Applying Electronics, ICT and AI Toolboxes
- Work in multidisciplinary teams
- **Adapt and apply knowledge**

Industry 4.0 – Circular Industry

An Example - Training Smart System Engineers @ Hanze

Zernike Advanced Processing (ZAP) Facility

Scaling Laboratory Processes to Industrial “Proof-of-Concept”

BIOMASS PROCESSING & STORAGE

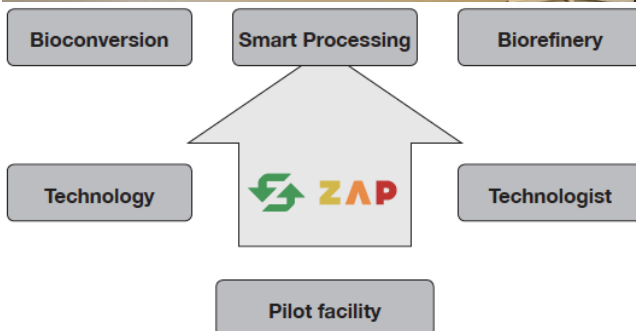
- Availability to rinse biomass material

GREEN TECHNOLOGY

- Super critical CO2 equipment (extraction, fractionation, spray drying)
- Biorefinery
- Bioconversion – fermentation
- Smart processing

CHEMICAL ANALYSES

- GC-MS, GC-FID/TCD (gas chromatography)
- LC-MS, LC-DAT/UV-VIS/Fluor (Liquid chromatography)
- IC (Ion chromatography)
- UV-VIS (spectrometry)
- Fluorometer
- AES and AAS (metals)
- IR (infrared)
- Density meter
- Polarimeter
- Determining the melting point
- Refractive index

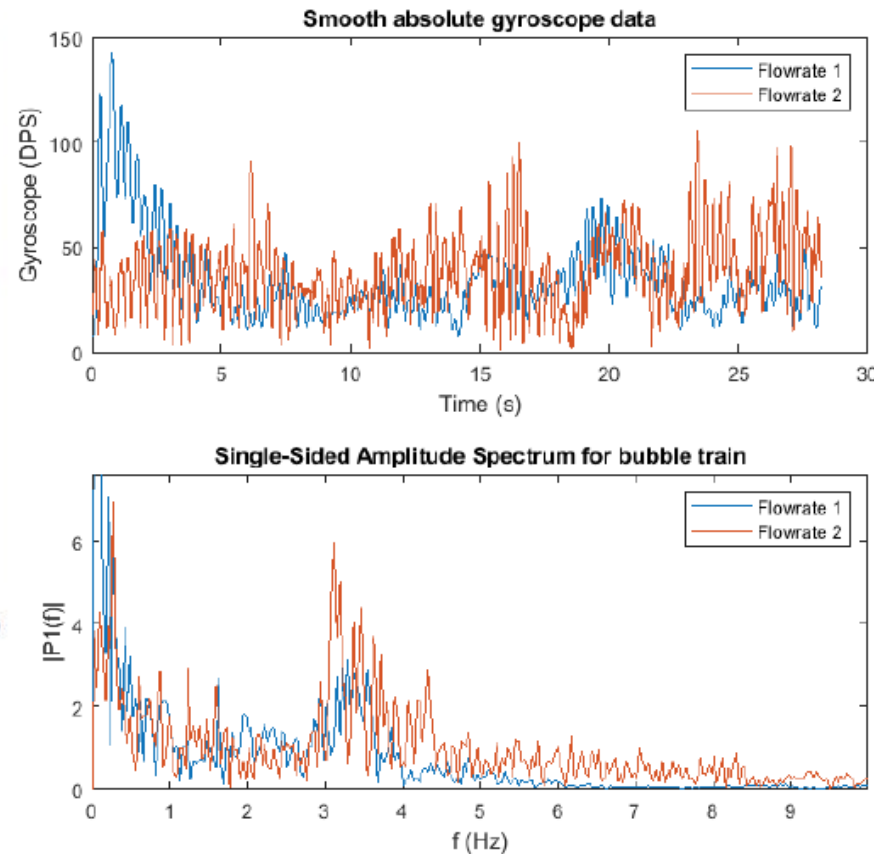

Smart (Sensor) Systems – Circular Industry

Swarms of Adaptive Micro Sensors – ZAP & TU/e pilots

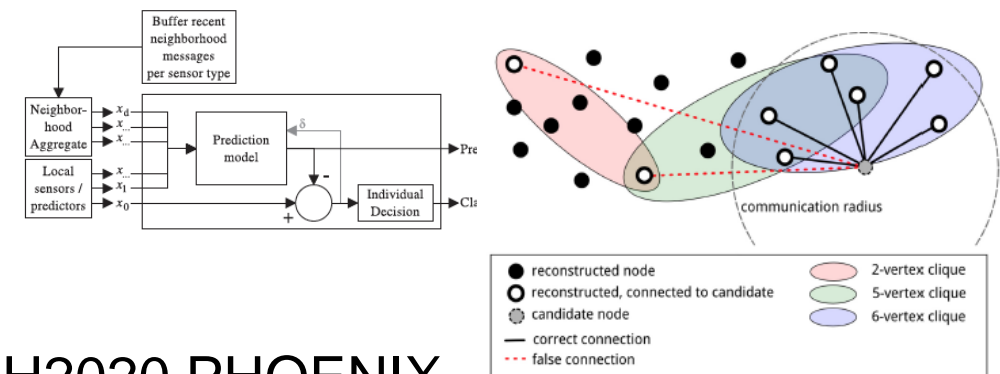

Figure 4.5: Single bubble setup

Pilot:
Process dynamics measured
in situ operated reactor

Hanze, TU Eindhoven, ANTEA
Group – Collaboration

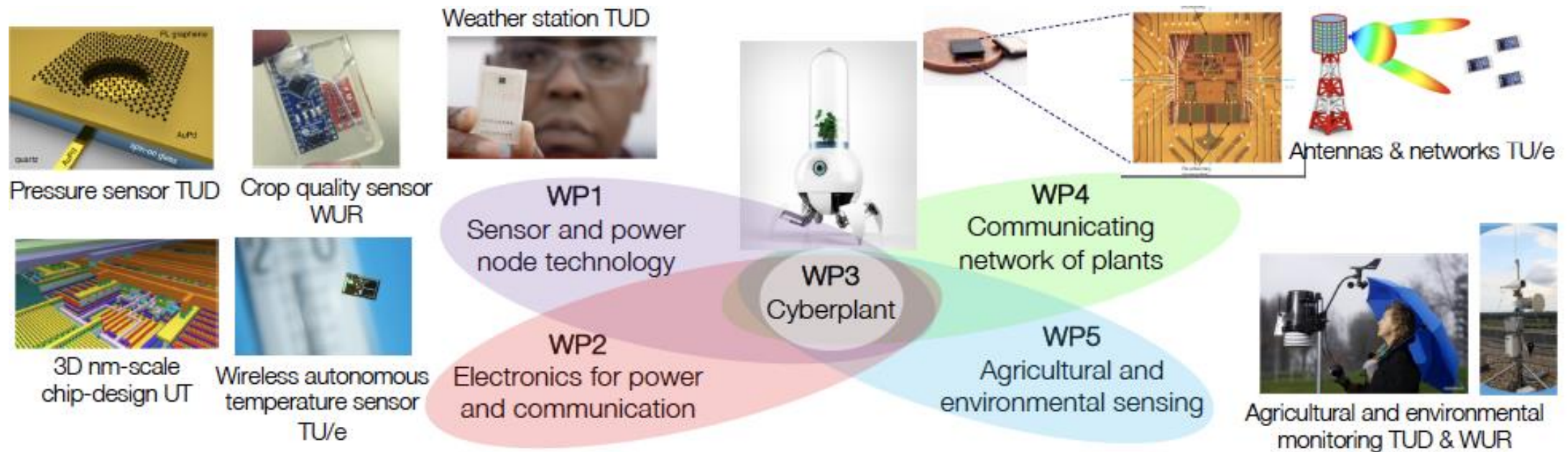
H2020 PHOENIX

Future Agriculture 4.0 – Plantenna

Internet of Plants

TU Delft, Eindhoven, Twente, U Wageningen collaboration on:
sensing, communicating and energy generating cyber plants

The Hanze Industry 4.0 Gateway

IWP Assen

- Maakplaats
- Onderzoek
- Ondernemen met Techniek

IWP Engineering

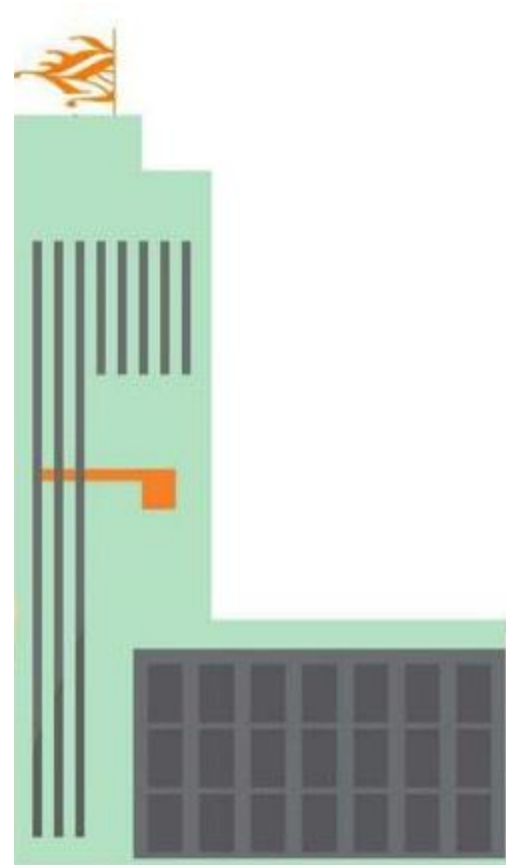
- Maakplaats
- Minor Slim Produceren
- Minor Technology to Create
- Minor Energy Efficiency in Process Industry

Health Hub

ID3AS

- projects

EnTranCe

Hanzehogeschool Groningen
maakplaats.engineering@org.hanze.nl
*** Stand 97 RoSF-plein

RoSF

- Pilot bij Centraal Staal
- Pilot Smart Shaving
- Pilot Smart Sailing
- Smart Factory Assessment

NoorderRuimte

Ondernemerschap

- Lectoraten
- Project Growin

BBE/ZAP

- Lectoraten
- Smart Products
- Smart Processing

Dr. rer. nat. Heinrich Joh. Wörtche
Hanze University of Applied Sciences
Eindhoven University of Technology
h.j.wortche@pl.hanze.nl

share your talent. move the world.

- Heinrich Wörtche / Peter Kamphuis over **Industry 4.0 en IoT**
- Rob Goossens over **Technologies Added**
- Kort pauze
- Jan Post over de **Digital Innovation Hub** Noord-Nederland
- Hans Praat en Anno Cazemier over **Smart Industry Assessment**

NORTHERN NETHERLANDS REGION OF SMARTFACTORIES

This project is cofunded by the Northern Netherlands Alliance (SNN), Regional Economic Programme

Na afloop: koffie op RoSF plein!

NORTHERN NETHERLANDS REGION OF
SMART FACTORIES

Make **bigger** steps
with **smaller** partners

www.rosf.nl

technologies
added
the new way of manufacturing

ASTRON

Netherlands Institute for Radio Astronomy

CIG | CENTRAAL
STAAL

CADMATIC
SOFTWARE SOLUTIONS

DEMCON

DOPPLE

DevControl

D drys.

FertileMedia

FMI

Fokker

INNOSUM

Innovatiecluster
high tech systems Drachten

KE-works

JB
INDUSTRIËLE AUTOMATISERING

LANGHOUT & CAZEMIER
SPECIALISTEN IN PRODUKTE LOGISTIEK

NKL

NOM
WE INVEST IN DEVELOPMENT

PHILIPS

reden
research development nederland

s[&t]

SRON
Netherlands Institute for Space Research

Stentec Navigation

STT
PRODUCTS B.V.

USSAIVEN
PARTICIPATES INNOVATIONCLUSTERS IN THE NETHERLANDS

TARGET
holding

TNO innovation
for life

WIJ YACHTSERVICE BV
SERVICE, ONDERHOUD & REFIT

VARIASS
follow our lead

ZIUS.
visual intelligence

**Hanzehogeschool
Groningen**
University of Applied Sciences

**university of
 groningen**

**NHL
STENDEN**
hogeschool

UNIVERSITY OF TWENTE.

ZEILMAKERIJ MOLENAAR
alleen energie - ook voor jou! - op weg naar de toekomst

This project is cofunded by the Northern Netherlands Alliance (SNN), Regional Economic Programme

provincie Drenthe

Drachten | Smallingerland

Ministerie van Economische Zaken

DE KOFFIE WINKEL®

“It will feel like your own factory,
but it works as a shared facility”

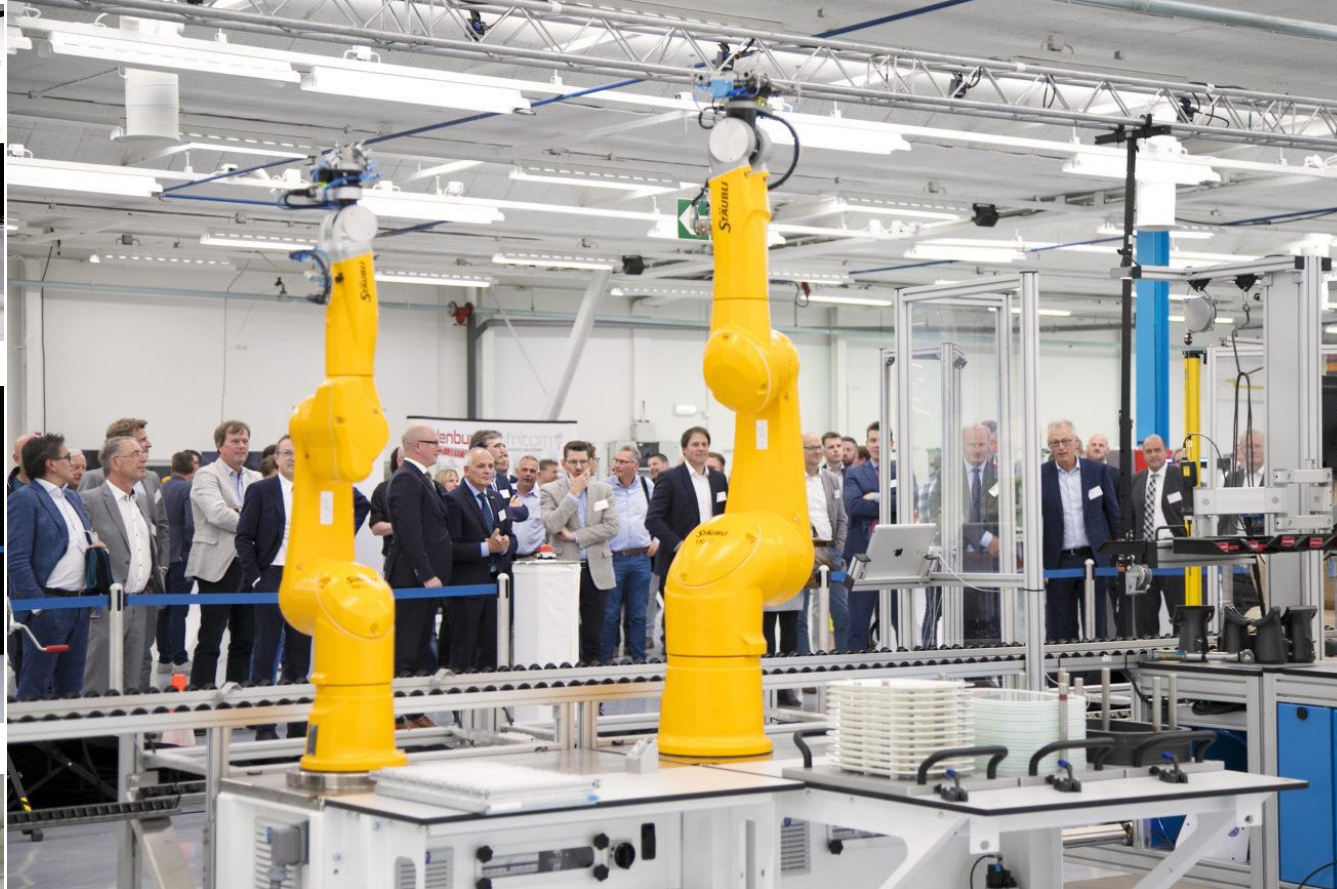
Geef je product de
thuisbasis die het
verdient

Technologies Added in Emmen is de eerste **Smart Factory** in Nederland waar gelijkgezinde **bedrijven onder één dak** produceren. Het werkt als je eigen fabriek, maar het is georganiseerd als een **shared facility**. Dit wordt mogelijk gemaakt door een uniek, **flexibel assemblageconcept**. Made by You, powered by Technologies Added. Technologies Added is een officieel **Fieldlab** op de nationale Smart Industry Agenda.

technologies
added
Let's make history
1e stakeholdersdag 17 mei 2018

technologies
added
the new way of manufacturing

Official opening by
mr Henk Brink,
member of the
executive council
Province of Drenthe,
May 17th 2018

technologies
added
the new way of manufacturing

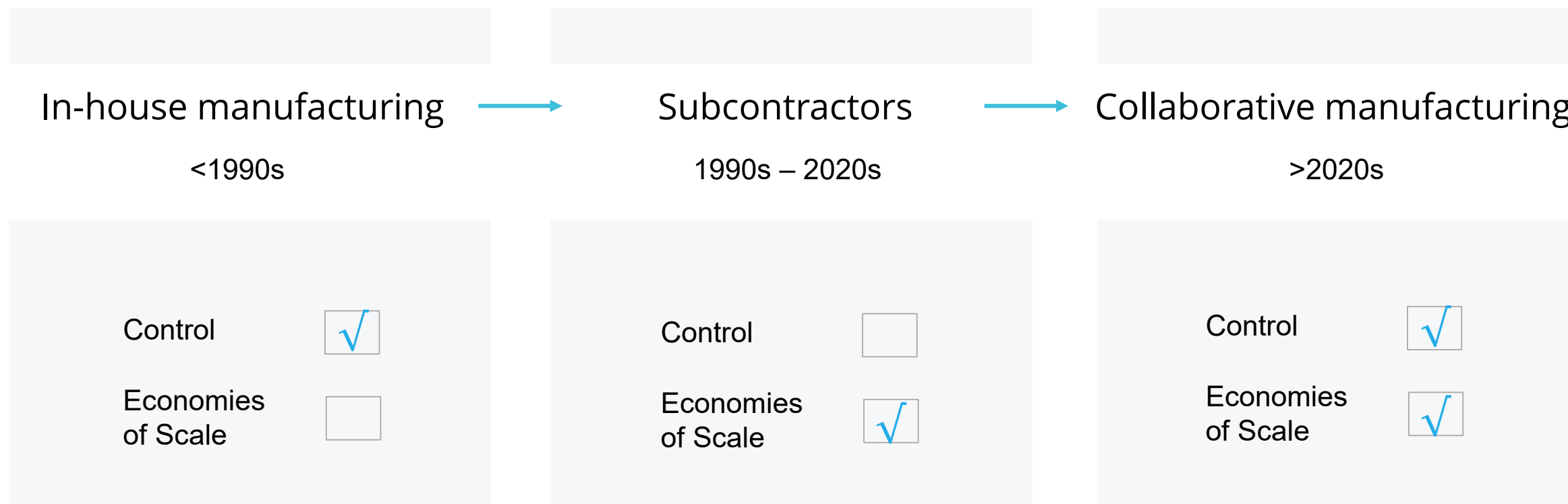
Secretary of State
Mona Keijzer opens
Fieldlab Technologies
Added at Hannover
Messe, 22 th April
2018

technologies
added

WE ARE ENTERING A NEW ERA OF MANUFACTURING

Timeline

Shared Smart Factory – Industry 4.0

Sharing resources, knowledge and experiences

Robotics & automation

Smart robotics,
smart tooling and
automation

Digitalization & Data-driven production

Digital Backbone &
Data collection for
analysis and tracing
goods at Serial
Number Level

Modular and scalable Smart Manufacturing Grid

Modular and scalable
assembly concept for
high flexibility

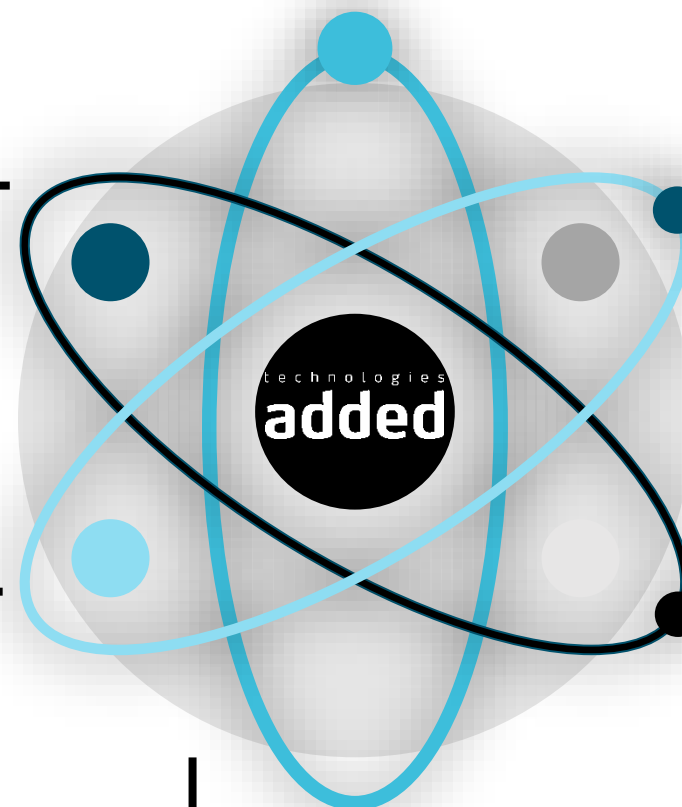
Shops/ on site partners

SMT, Logistics, powder
coating, laser cutting,
coating shop

Close collaboration with universities

Joint research & development
in the area of smart industry

Smart Factory Backbone

**Rockwell
Automation**

 ptc

technologies
added

Production management

Management and control of production for efficient operation

Performance management

Smart manufacturing Real-time Insight and Analysis

Product data management

Single digital product definition for product data and processes

Quality management

Right first time, continuous improvement, predictive maintenance

Technology partners

Rockwell
Automation

technologies
added
the new way of manufacturing

A smart factory open for OEMs

“it feels like your own factory”

Access to a state-of-the-art factory close to home

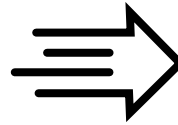
No long flights, quick alignment

Scalable production capacity

From test series to mass production

Production in Europe

Short delivery times

Competitive on price & quality

Healthy Business case

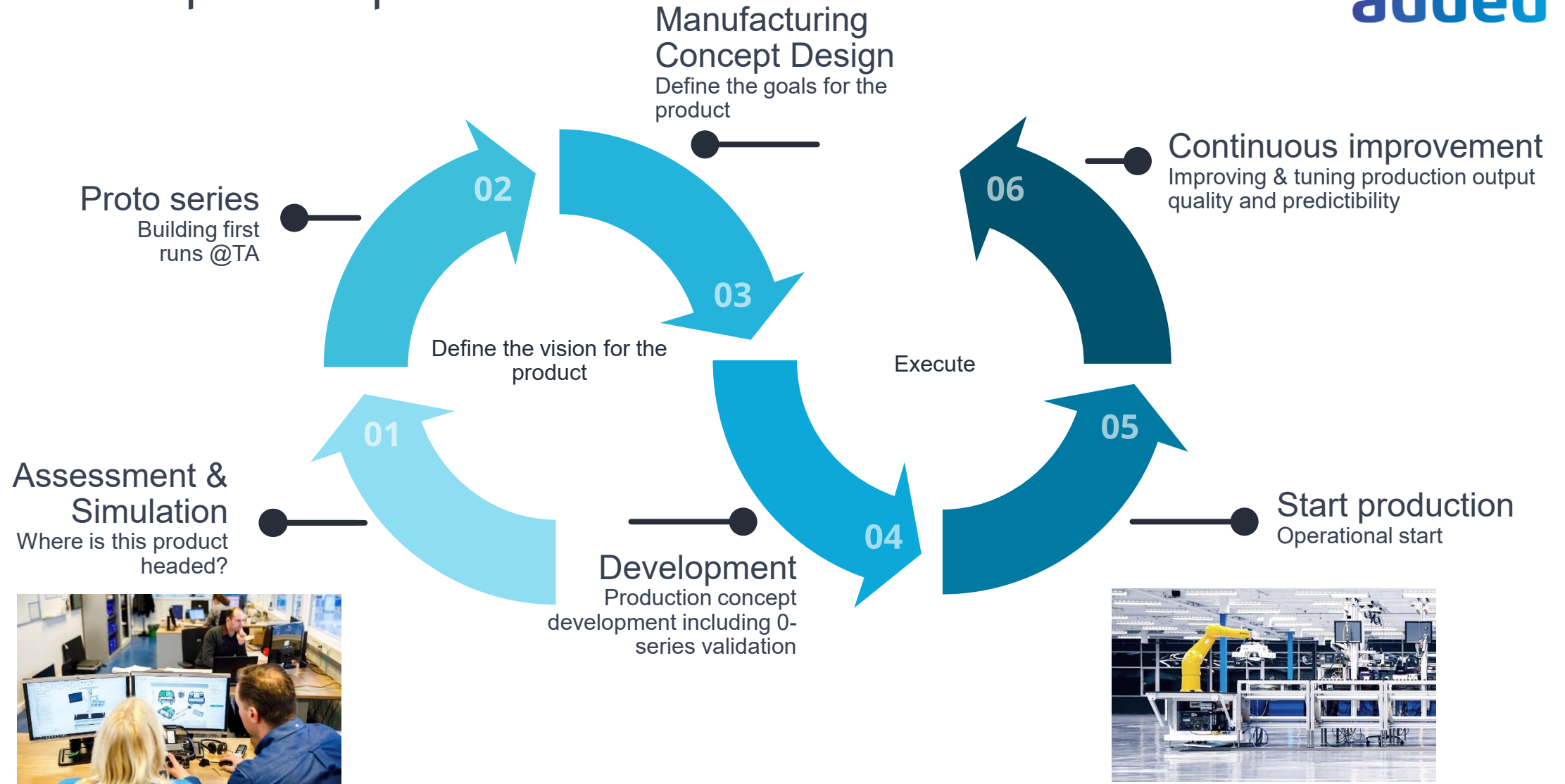

High flexibility - in product mix and batch size

Meet customer needs

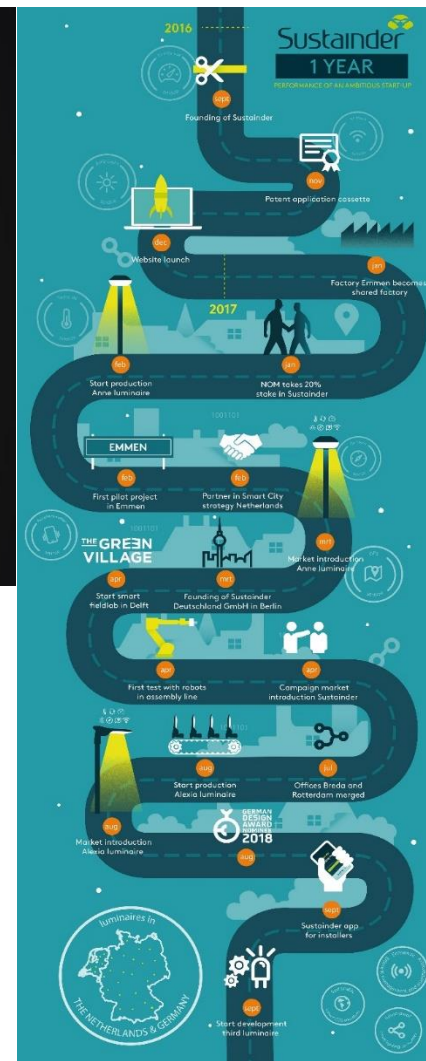
TA Development process

Partner: Sustainer

Smart Lighting

technologies
added

Partner: Hydraloop

Smart Water Recycling

INTERNATIONAL
WATER SUMMIT
PART OF ABU DHABI SUSTAINABILITY WEEK
15-18 JANUARY 2018
ABU DHABI NATIONAL EXHIBITION CENTRE

technologies
added

Partner: Sense Glove

VR/AR Glove

technologies
added

Partner: Scoozy

The new mobility scooter

SCOOZY®
Drive the new way

technologies
added

THE WAY WE PRODUCE THINGS IS FUNDAMENTALLY CHANGING

#shifthappens

Market trends

Shorter TTM. Customized products. New generations of products are being introduced more quickly. Variable batch sizes.

technologies
added

Industry 4.0: many smart factories are being developed around the world,
but only Technologies Added is accessible for OEMs, SMEs and startups

technologies
added
the new way of manufacturing

DIGITAL INNOVATION HUB

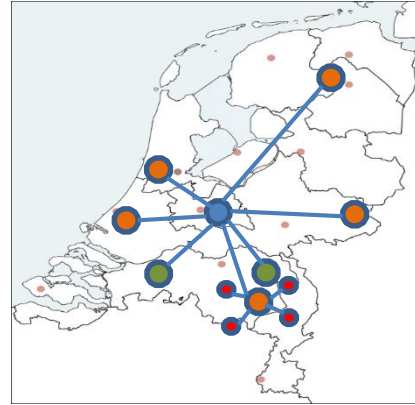
Northern Netherlands

Het wordt meedoen of afhaken. Een sterke **coalitie** om **Noordelijk Industriële MKB** voor eens en voor altijd op pad van **digitalisering** (industry 4.0) te zetten. De **koplopers** van RoSF en IcD nemen het **peloton** op sleeptouw. Ondernemersorganisaties FME en Metaalunie brengen hun grote **achterban** in en de fieldlabs 5G Groningen en Technologies Added leveren de **bouwstenen** aan. Een **Masterplan Digitalisering!** En iedereen gaat meedoen.

Functie DIH-NN in NL en EU perspectief

NL: in het kader van de nationale **Smart Industry Implementatie Agenda '18-'21** krijgt Nederland 5 regionale Smart Industry Hubs. Doel:

- ecosysteem van samenwerkende Fieldlabs
- Industry 4.0 in de regio uitrollen naar brede MKI

EU: Digital Innovation Hubs spelen sleutelrol in **digitaliseringsambitie** EU.

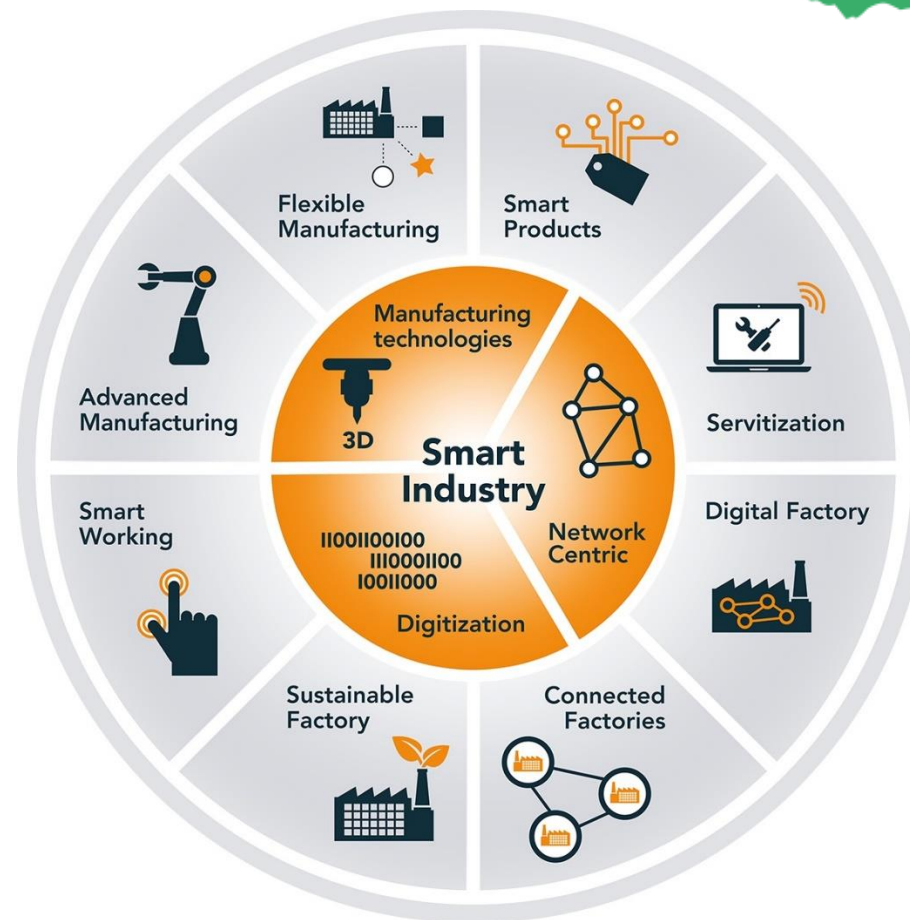
- Pan Europees netwerk - brug naar regio's
- DIH is voorwaarde om te participeren in EU programma's

DIH-NN = Noordelijke Smart Industry Hub én EU Digital Innovation Hub

- Industrie 4.0 (digitalisering van industrie) is **allesomvattende / disruptieve transformatie**
- Slimme **producten** in slimme **fabrieken/ketens** met nieuwe **verdienmodellen**
- Gaat om echt **nieuwe competenties**, buiten de comfortzone van het MKB
- Enorme kans voor **koplopers** maar ook enorme bedreiging voor **achterblijvers**
- **Overall** heeft MKB grote moeite om aan te sluiten
- Op **kritieke pad** voor Noord-Nederland. Maakindustrie vertaalt technologie naar banen én is essentieel in verdienmodel Noordelijke economie. Bedrijven lopen qua digitalisering niet voorop. Bouwstenen wel voorhanden (IT, maatschappelijke uitdagingen)

1. Go Digital

Versnellen digitalisering
brede MKI

2. Smart learning

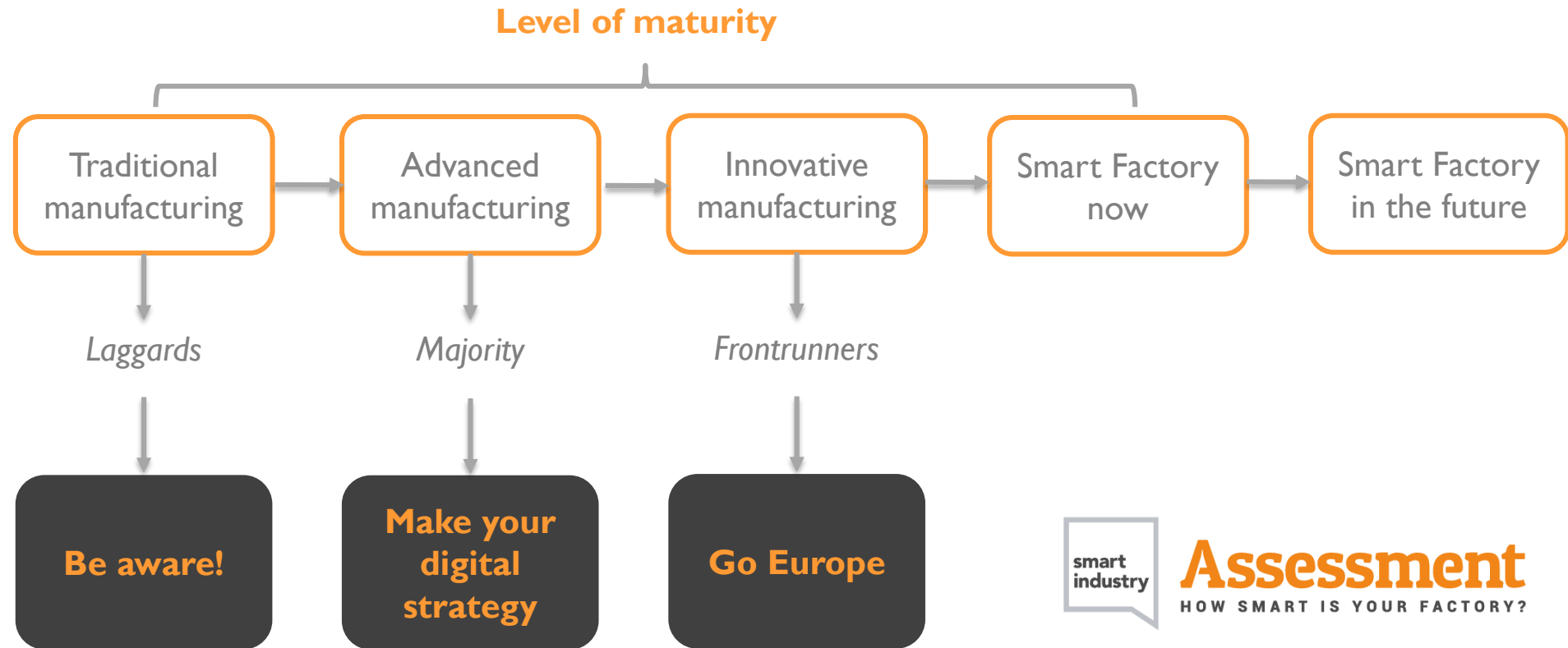
Drie skillslabs in de
Drachten, Emmen en
Groningen

3. Play the Champions League

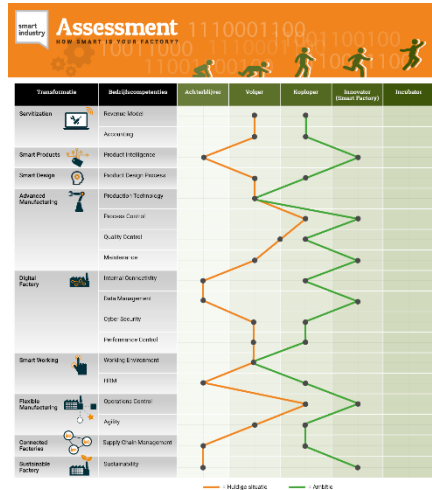
Kopgroep sluit aan bij
(inter)nationale
programma's

Ontwikkelvisie

Assessment
HOW SMART IS YOUR FACTORY?

Toelichting 1: van assessment naar transformatie

Digitaliseringsplan

Transformatie

Assessment is door RoSF opgesteld en opgeschaald tot nationaal assessment www.smart-industry-assessment.nl

- Nul-meting: Waar staat het bedrijf?
- Beeldvorming: Wat is impact van Industrie 4.0 op hun sector?
- Kiezen: Wat zijn de opties?
- Strategie: Welke keuzes maakt het bedrijf?
- Implementatie: Hoe en met wie wordt plan ingevuld?

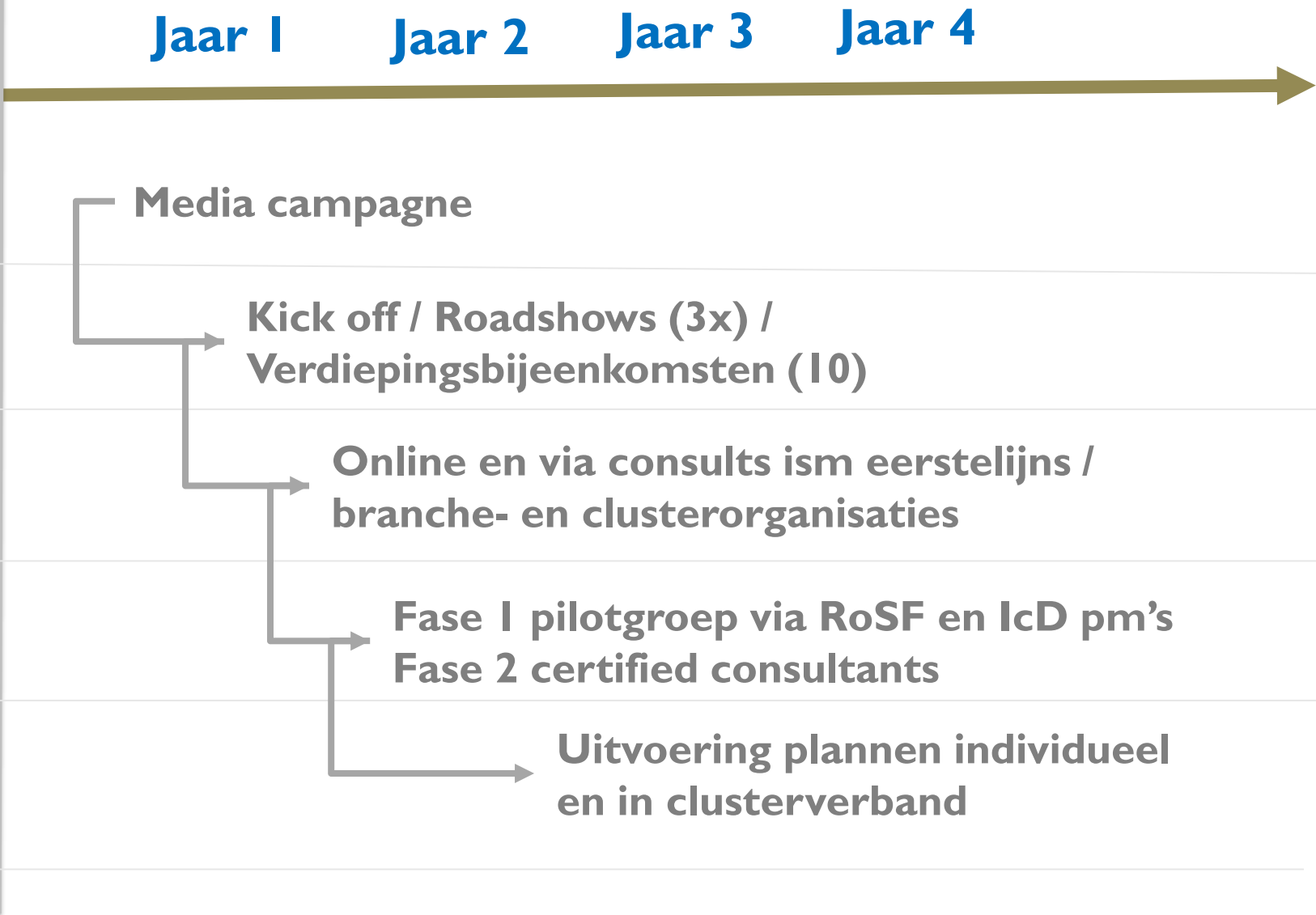
- Bedrijf gaat stappen zetten op de “maturity ladder”
- Ondersteund vanuit DIH-NN én met bijdragen van Solution Suppliers

Van ‘onbewust incompetent
naar ‘bewust competent”

Actielijn 1: Go Digital

Stappen:	Output:
Attention	75% reach
Interest	800 deelnemers
Desire	> 500 assessments
Action	>100 digitaliserings-plannen
Transformaties	> 100 transformaties

Als onderdeel van DIH-NN komen er drie **fysieke regionale hubs**, bestaande uit (1) Skillslab (praktijkleren, doorlopende leerlijn) ism onderwijs (2) en Demo-testlocatie voor Industrie 4.0

- Elke hub is tevens **bruggenhoofd** naar de regio
- Hubs hebben eigen profiel, maar vormen tezamen de DIH-NN

Ontwikkeling regionale hubs is onderdeel van Open Innovation Call-aanvraag; de financiering

Synergie tussen de skillslabs

40

Skillslab Drenthe

AO Robotica (NHL/Stenden)

Verspaningstechnologie
Keuzedelen Robotica en 3D
(DC & Alfa)

Skillslab Friesland

AO Mechatronica (Hanze)
Master Mechanical Engineering (RUG)

AO Electronica (NHL/Stenden)
Smart Industry &
Smart Welding

Skillslab Groningen

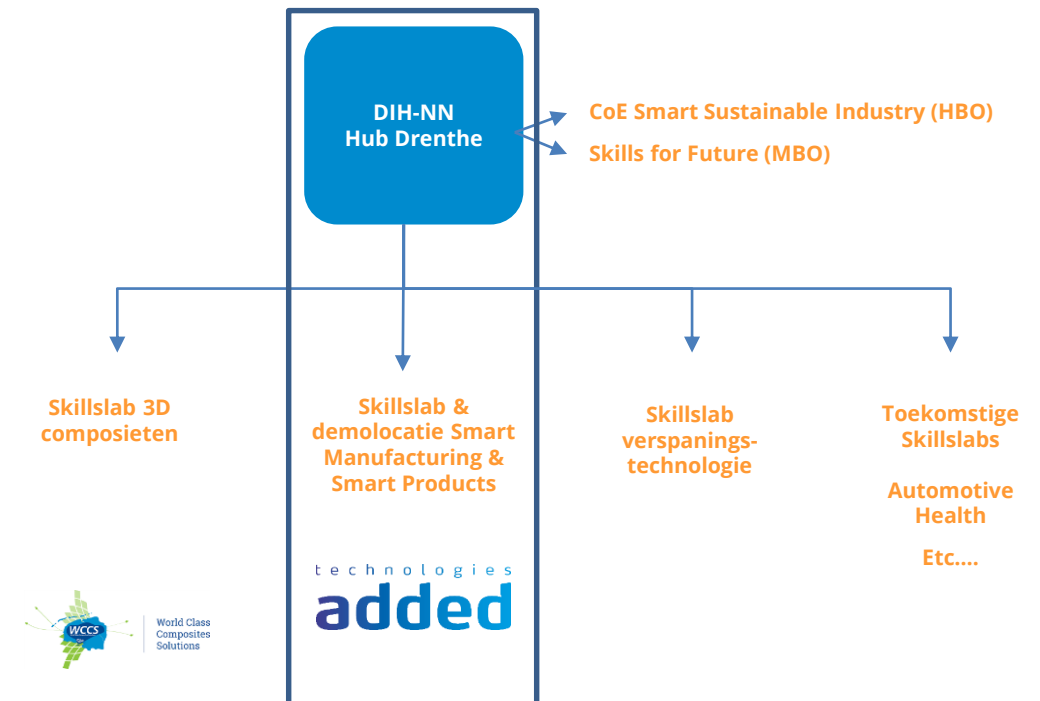
Doorlopende leerlijn MBO-> HBO-> WO

- Uitvalsbasis **Innovatiecluster Drachten**
- Locatie: vernieuwde AA-gebouw **Philips Drachten**
- Demolocatie: shared facilities en demonstrators
- Skillslab: 4 onderwijsprogramma's met **NHL/Stenden, Hanzehogeschool, Rijksuniversiteit Groningen, ROC Friese Poort**
- Onderzoeksfaciliteit voor oa. 3D printing, remote sensing & big data, visual intelligence & deep learning, robotics en renewable propulsion

- Uitvalsbasis is **Fieldlab Technologies Added**
- Focus: Flexible manufacturing & smart products
- Gecombineerd met Incubator voor startups
- Skillslab voor **CoE Smart Manufacturing** & **Skills for future**
- Industry 4.0 Demolocatie met Solutions Suppliers

technologies
added

- Bouwstenen zijn Fieldlab **Region of Smart Factories** (ROSF) en **5G Groningen**
- Nieuwbouw op Zernike campus oa ism **Demcon** en **Triade**; tevens nieuwe thuisbasis **Fieldlab RoSF**.
- Naast Skillslab en demolocatie ook internationaal researchlab rond oa **Digital Twins**, voortbouwend op synergie Artificial Intelligence, IT (5G) en Smart Industry
- Grote belangstelling bij **procesindustrie** om aan te sluiten

Actielijn 3: Play the Champions League

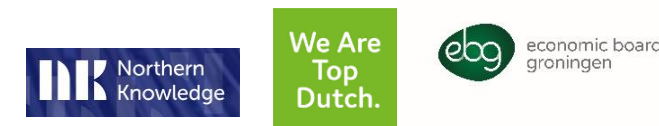
Alle innovaties convergeren in (inter)nationale researchprogramma's. Doel deze actielijn: met de **kopgroep** deelnemen aan nationale en internationale R&D programma's en PPP's

- Ontwikkelen 'EU ready'-community en lobby
- Lidmaatschap – exchange met andere regio's - projectontwikkeling

Iedereen wil een sterke industrie, dus iedereen wil bijdragen aan het Masterplan Digitalisering

- Eerstelijns-organisaties **IBDO** (Drenthe) en **Ynbusiness** (Fryslan) organiseren mee, oa. met het afnemen van de Assessments
- Invulling van Digitaliseringsambitie Industrie Agenda (**SBE**, **Chemport Europe**) en Procesindustrie-agenda Drenthe. Ook **NPAL** doet mee. Kopgroep: Avebe, Suikerunie, Essity, Teijin en Eska
- De HBO's doen o.a. mee via **Digital Society Hub** (Hanze) en **Centre of Expertise Sustainable Manufacturing** en **Remote Lab Workspace** (Assen)
- **GBDC** en **NOO** helpen mee om de Solution Providers te mobiliseren
- De **RUG** speelt een belangrijke rol via **Northern Knowledge** (ism Hanze) en **GDBC** en de **Zernike Campus**
- Sectoraal: De watertechbedrijven van de **Wateralliantie** vormen een aparte pilotgroep en de agrosector sluit aan via **Smart Agro Hub** i.o.
- Met **TopDutch** ontwikkelen we een propositie & campagne
- Diverse regio's willen investeren om in dit proces voorop te lopen (w.o. **Campus Groningen**, **EBG** en **Dutch Techzone**)
- Afspraken met anderen zijn nog in de maak (energie, wind, rvs, etc.)

Hub Emmen met demolocatie en skillslab als kathalisator Drentse HTSM

1000 bedrijven aangesloten, waarvan 80% van buiten 'innercircle'

Groeiende community van Solution Suppliers, mét startups

Nationaal Assessment made @ Noord-Nederland

> 500 bedrijven die 1e stap zetten door assessment

Jaarlijks 10 startups rond Industrie 4.0

Noorden zichtbaar in EU kopgroep Digitalisering

25 bedrijven die meedoen aan EU programma's

Wat gaat het opleveren?

Eén HTSM ecosysteem over sectoren, initiatieven en regio's

Hub Zernike Campus als internationale koploper Digital Twins, AI, IT en Smart Industry

> 100 bedrijven in tranformatie (digitaliseringsplan in uitvoering)

15 clusters bedrijven bezig met invullen digitaliseringsopgaven

Digitaliseringscampagne die niemand over het hoofd ziet

Invulling digitaliseringsagenda procesindustrie

Snelle uitbreiding Fieldlab Drachten

Brug tussen IT en traditionele industrie

TopDutch-propositie grootste sector in Noorden (maakindustrie)

Roadmaps voor inzet digitalisering/Industry 4.0 voor maatschappelijke uitdagingen

**BUILD YOUR OWN
INDUSTRY 4.0 ROADMAP!**

Assessment
HOW SMART IS YOUR FACTORY?

Assessment
HOW SMART IS YOUR FACTORY?

Dutch national
Smart Industry Assessment,
powered by RoSF®

Alsjeblieft!

Als consortium aangeboden aan NL SI community

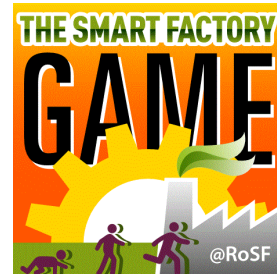
Wat vooraf ging

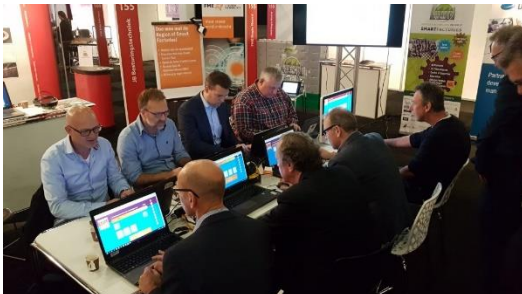
Assessment
HOW SMART IS YOUR FACTORY?

A detailed checklist for the Smart Factory Assessment 2.0. It is organized into four columns: 'Assessment Area', 'Assessment Question', 'Assessment Answer', and 'Assessment Score'. The rows cover various aspects of smart manufacturing, including production, logistics, maintenance, and sustainability.

Assessment Area	Assessment Question	Assessment Answer	Assessment Score
Production	How many production lines are equipped with sensors?	1-4 lines	1-4
Production	How many production lines are equipped with sensors?	5-9 lines	5-9
Production	How many production lines are equipped with sensors?	10-14 lines	10-14
Production	How many production lines are equipped with sensors?	15-19 lines	15-19
Production	How many production lines are equipped with sensors?	20+ lines	20+
Logistics	How many logistics lines are equipped with sensors?	1-4 lines	1-4
Logistics	How many logistics lines are equipped with sensors?	5-9 lines	5-9
Logistics	How many logistics lines are equipped with sensors?	10-14 lines	10-14
Logistics	How many logistics lines are equipped with sensors?	15-19 lines	15-19
Logistics	How many logistics lines are equipped with sensors?	20+ lines	20+
Maintenance	How many maintenance lines are equipped with sensors?	1-4 lines	1-4
Maintenance	How many maintenance lines are equipped with sensors?	5-9 lines	5-9
Maintenance	How many maintenance lines are equipped with sensors?	10-14 lines	10-14
Maintenance	How many maintenance lines are equipped with sensors?	15-19 lines	15-19
Maintenance	How many maintenance lines are equipped with sensors?	20+ lines	20+
Sustainability	How many sustainability lines are equipped with sensors?	1-4 lines	1-4
Sustainability	How many sustainability lines are equipped with sensors?	5-9 lines	5-9
Sustainability	How many sustainability lines are equipped with sensors?	10-14 lines	10-14
Sustainability	How many sustainability lines are equipped with sensors?	15-19 lines	15-19
Sustainability	How many sustainability lines are equipped with sensors?	20+ lines	20+

RoSF-Assessment in het
Deens? Overzicht van
drukke najaar 2018

- Industry 4.0: deal with it!
- Wat zou je doen als je geen fouten meer zou maken?
- Nu instappen, dan voldoende tijd om om te schakelen
- Elk productiebedrijf kan een Smart Factory worden
- Visie is mooi, maar een goed plan is beter

- Concreet, compleet en met diepgang
- Input voor Industrie 4.0-strategie
- Meetlat, roadmap en benchmark
- Voor alle productiebedrijven
- Nog online / via selfassessment uitvoerbaar
- Toegankelijk, zonder kosten
- Beter dan bestaande Assessments

In aanvulling op.....

Fourth Industrial Revolution Beacons of Technology and Innovation in Manufacturing

COMMITTED TO
IMPROVING THE STATE
OF THE WORLD

Toolbox Industry 4.0		Industrie 4.0			
		Products			
Integration of sensors / actuators					
		No use of sensors / actuators	Sensors / actuators are integrated	Sensor readings are processed by the product	Data is evaluated for analyses by the product
Communication / Connectivity					
		I / O			

4.0
Achterblijver

4.0
Volger

4.0
Koploper

4.0
Innovator

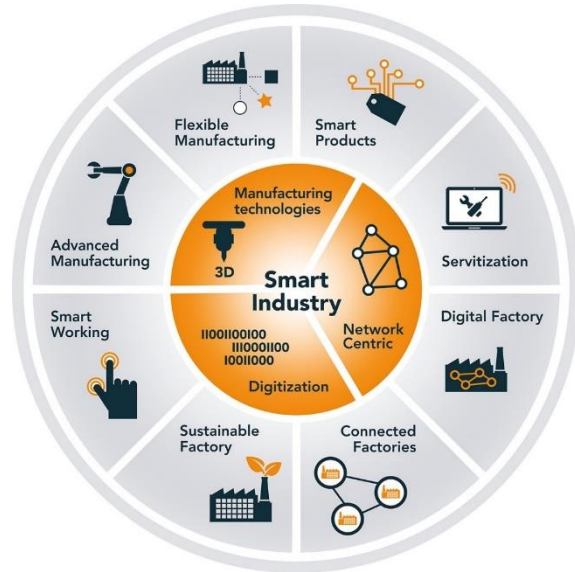

4.0
Incubator

8 + 1
transformaties

18
competenties

33 vragen

Smart Working

18. In welke mate kunnen medewerkers op hun werkplek beschikken over informatie en zelfstandig beslissingen nemen?

19. In welke mate wordt er op individuele werkplekken digitaal gewerkt?

20. Hoe staat het met de werkomstandigheden in uw bedrijf?

21. In welke mate is uw organisatie in staat om snel te leren en gericht nieuwe kennis te verwerven?

22. Hoe gaat uw bedrijf om met de toenemende hoeveelheid "performance-data" per medewerker?

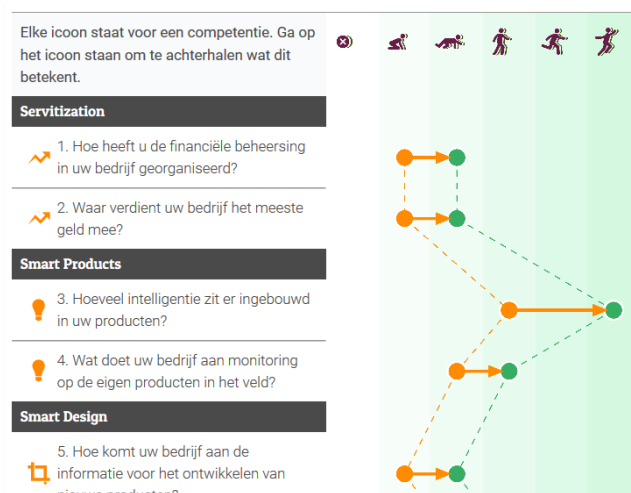
33 vragen

resultaat

benchmark

Smart Working

18. In welke mate kunnen medewerkers op hun werkplek beschikken over informatie en zelfstandig beslissingen nemen?
19. In welke mate wordt er op individuele werkplekken digitaal gewerkt?
20. Hoe staat het met de werkomstandigheden in uw bedrijf?
21. In welke mate is uw organisatie in staat om snel te leren en gericht nieuwe kennis te verwerven?
22. Hoe gaat uw bedrijf om met de toenemende hoeveelheid "performance-data" per medewerker?

Wissel van overzicht:

Elke icoon staat voor een competentie. Ga op het icoon staan om te achterhalen wat dit betekent.

Servitization

1. Hoe heeft u de financiële beheersing in uw bedrijf georganiseerd?
2. Waar verdient uw bedrijf het meeste geld mee?

Smart Products

3. Hoeveel intelligentie zit er ingebouwd in uw producten?
4. Wat doet uw bedrijf aan monitoring op de eigen producten in het veld?
-

Filteren

Logistieke grondvorm

- ☐ Productie op klantorder (1)
- ☐ Productie op voorraad (geen opties) (1)
- ☐ Productie op voorraad (standaard opties) (2)
- ☐ Productie project gestuurd (1)

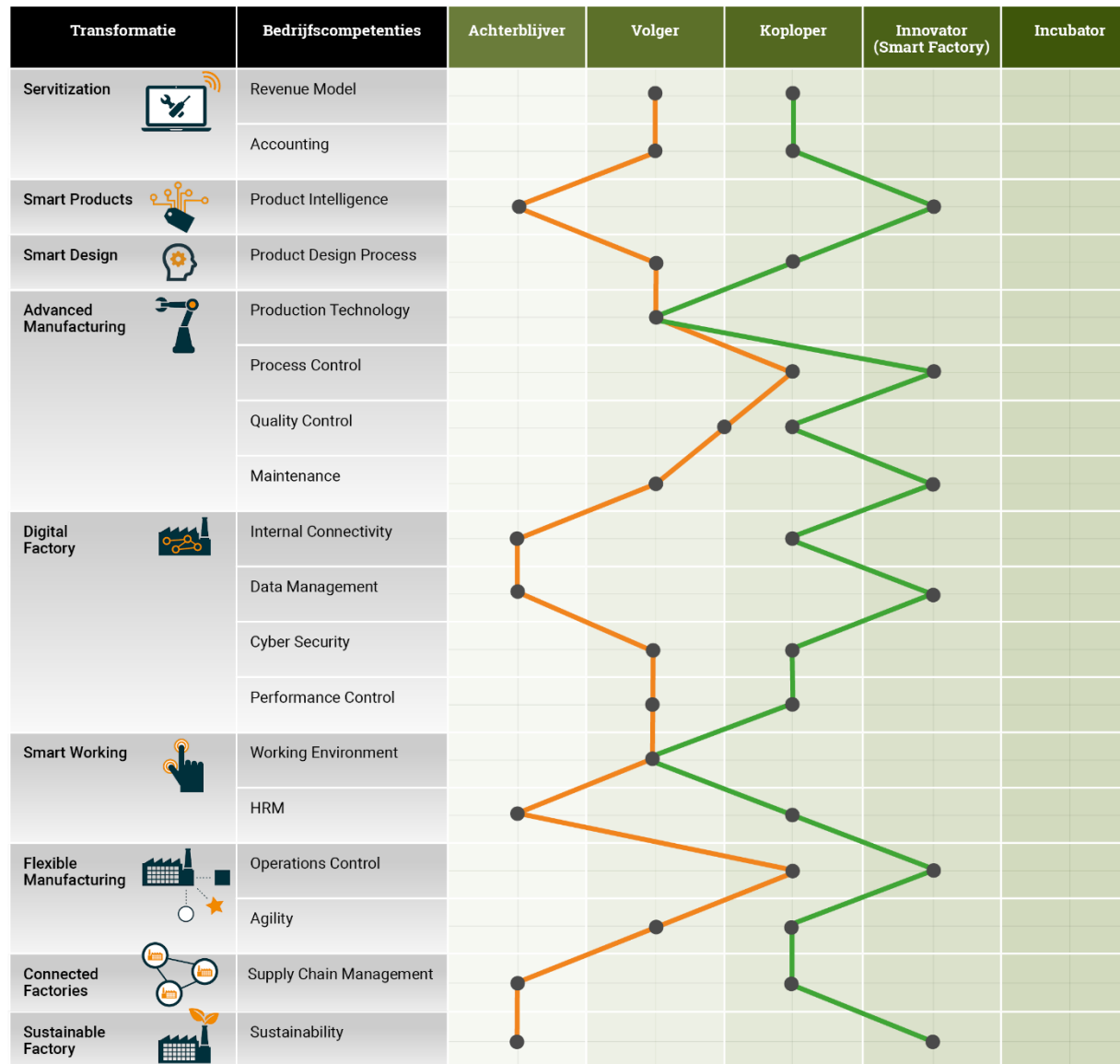
Ketenpositie bedrijf

- ☐ Leverancier van materialen en/of grondstoffen (1)
- ☐ Toeleverancier van complete producten (4)

Concurrentie Factor

- ☐ Betrouwbaarheid (1)
- ☐ Levertijd (1)

**BUILD YOUR OWN
INDUSTRY 4.0 ROADMAP!**

Wat kun je ermee?

- Industrie 4.0 strategie ontwikkelen
- Met je MT de hei op
- Toeleveranciers en klanten evalueren
- Je laten inspireren (handbook Smart Factory)
- Lesmateriaal onderwijs op ijken
- Etc....

Aanbod RoSF Solution Suppliers

- Smart Industry Masterclass (awareness)
- Workshop obv. Smart Industry Assessment (focus)
- Begeleiding bij opstellen eigen 4.0-roadmap (strategisch investeringsplan)
- Consult met diverse 4.0-specialisten op een specifiek vraagstuk of operationeel probleem
- Realisatie concrete 4.0-oplossingen (van losse puzzelstukjes tot totaaloplossingen)
- Op termijn: opleidingen en trainingen

Even oefenen

1. Alle bedrijven: ga staan!
2. We lichten vraag (=groeipad) toe
3. Voldoe je niet meer aan de criteria,
dan mag je gaan zitten

10. In welke mate is uw productieproces zelf in staat om ongewenste variatie op te vangen?

NVT: Dit is bij ons niet nodig. Bij ons verandert er namelijk nooit wat, en wij hebben geen last van ongewenste variatie in onze productieprocessen.

"Ongewenste variaties" treden regelmatig op binnen onze productieprocessen. Wij weten niet zo goed waar die vandaan komen, of wat we daar tegen moeten doen. Maar het kost ons veel tijd en inspanning om dit elke keer weer op te vangen, wat ons ook niet altijd lukt. Wij leunen hierbij sterk op de ervaring en het vakmanschap van onze operators.

Wij laten het hier niet teveel op aankomen, en proberen daarom de ons bekende probleemgevallen zoveel mogelijk uit te sluiten. Dit vergt echter grote investeringen in het conditioneren van onze processen en maakt onze ingekochte grondstoffen duurder. De resterende variaties worden opgevangen met veel inspanning van onze indirecte procesengineers/specialisten, wat erg tijdrovend is en ten koste gaat van onze levertijden en efficiency.

10. In welke mate is uw productieproces zelf in staat om ongewenste variatie op te vangen?

Doordat wij al onze productieprocessen goed kennen en beheersen, kunnen wij heel gericht extra eisen stellen aan onze productiemiddelen en grondstoffen. Hierdoor kunnen wij ongewenste variatie tegen acceptabele kosten buiten de deur houden. Wij meten ook de Process Capability (Cpk) en Performance (Ppk) van onze kritische productieprocessen. Diezelfde proceskennis helpt onze procesengineers ook om ongewenste variaties binnen ons proces snel en gericht op te vangen.

Onze adaptieve, feed-forward procesbesturingen geven al onze processen maximale robuustheid om altijd een perfect product te maken, ondanks de variatie in grondstoffen en procescondities. Via Artificial Intelligence in de machines en input van onze operators leren deze besturingen ook continu bij. Deze robuustheid van onze processen stelt ons in staat om met goedkopere of gerecyclede grondstoffen toch perfecte producten te maken. Wij doen nog slechts minimaal aan procesconditionering, alleen waar onze intelligente procesbesturingen en procesmodellen aangeven dat zij dit niet op kunnen vangen.

18. In welke mate kunnen medewerkers op hun werkplek beschikken over informatie en zelfstandig beslissingen nemen?

NVT: Dit is bij ons niet van toepassing. Dat willen wij helemaal niet.

Onze mensen op de werkvloer voeren voorgeschreven werkzaamheden uit op een voorgeschreven manier: zij krijgen daarvoor duidelijke en uitgebreide instructies. Ze hebben ook geen toegang tot ondersteunende informatie om daar zelfstandig van af te wijken.

Onze mensen denken graag mee over hun taken en hoe die het beste kunnen worden uitgevoerd. Als ze willen afwijken van afspraken, planningen etc. moet dat wel worden overlegd met specialisten en/of leidinggevenden.

18. In welke mate kunnen medewerkers op hun werkplek beschikken over informatie en zelfstandig beslissingen nemen?

Taken en verantwoordelijkheden zijn maximaal gedecentraliseerd. Dat moet ook, want onze intelligente machines en processen regelen zichzelf en vragen om interventies door medewerkers bij afwijkingen. Operators, of andere uitvoerenden, bepalen zelf of in teamverband hoe de werkzaamheden moeten worden uitgevoerd, stellen zelf de planningen op en kunnen bijsturen als dat nodig is. Ze beschikken daarvoor over alle benodigde informatie en data-skills.

Systemen functioneren autonoom, operators controleren beslissingen van machines en grijpen alleen nog in als machine of het systeem er 'zelf niet uitkomt'. In zo'n geval communiceren de systemen volledig transparant met de operator. Informatie is dus altijd en overal interactief beschikbaar voor de operators, en deze zijn geautoriseerd en opgeleid om hier mee om te gaan

Assessment
HOW SMART IS YOUR FACTORY?

www.smart-Industry-assessment.nl

Ontwikkeld door: Cor de Vries (Devcontrol), Jan Bos (JB Besturingstechniek), Rolf Neubert (Target), Joost Schut (KE-Works), Cesar Mol (FMI), Lars de Groot (Demcon), Jan Post (Philips), Marco Ezendam (Reden), Menno Kooistra (STT), Wilma Mulder (KxA), Anno Cazemier (L&C), Rudmer Heij (NOM), Wilbert van der Eijnde (RoSF), André Harmens (NOM), Hans Praat (NOM)

Northern Netherlands: Region of Smart Factories

April 1-5, 2019

Holland High Tech, IT &
Smart Industry pavilion (Hall 8)

www.rosf.nl

**HANNOVER
MESSE**

Busreis 4 April
Nog 5 plaatsen beschikbaar
www.rosf.nl

En nu: meet our Solution Suppliers op het RoSF-plein

NORTHERN NETHERLANDS REGION OF
SMART FACTORIES

Make **bigger** steps
with **smaller** partners

www.rosf.nl

technologies
added
the new way of manufacturing

ASTRON
Netherlands Institute for Radio Astronomy

CIG | CENTRAAL
STAAL

CADMATIC
SOFTWARE SOLUTIONS

DEMCON

DOPPLE

DevControl

D drys.

FertileMedia

FMI

Fokker

INNOSUM

Innovatiecluster
high tech systems Drachten

KE-works

JB
INDUSTRIËLE AUTOMATISERING

LANGHOUT & CAZEMIER
SPECIALISTEN IN PRODUKTE LOGISTIEK

NKL

NOM
WE INVEST IN DEVELOPMENT

PHILIPS

reden
research development nederland

s[&t]

SRON
Netherlands Institute for Space Research

Stentec Navigation

STT
PRODUCTS B.V.

USSAINE
PARTICIPATES INNOVATIONEN INNOVATIONEN INNOVATIONEN

TARGET
holding

TNO innovation
for life

WIJ YACHTSERVICE BV
SERVICE, ONDERHOUD & REFIT

VARIASS
follow our lead

ZIUS.
visual intelligence

**Hanzehogeschool
Groningen**
University of Applied Sciences

**university of
 groningen**

**NHL
STENDEN**
hogeschool

UNIVERSITY OF TWENTE.

ZEILMAKERIJ MOLENAAR
alleen energie - onderhoud - reparatie

This project is cofunded by the Northern Netherlands Alliance (SNN), Regional Economic Programme

provincie Drenthe

Drachten | Smallingerland

Ministerie van Economische Zaken

DE KOFFIE WINKEL®